Zaterdag 22 Juli 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4264

AMIGOE DI CURAÇAO

Boeken — tijdschriften naar het Zeemanshuis Klipstr. 49-53. Tel. 1531

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Steunt ons zeemanswerk Klipstraat 49 — 53 Telefoon 1531.

Hitlers aanrander Von Stauffenberg gedood; berichten duiden op uitbreiding van het verzet in Duitsland.

Geallieerden in Normandië tot stilstand gekomen.

Harry Truman Democratisch candidaat voor Vice Presidentschap in de V. S.

DE COUP IN DUITSLAND.

Twee Duitse divisies zouden aan het muiten geslagen zijn in Oost-Pruisen en een grote schoonmaak onder de Generaals schijnt blijkbaar plaats te vinden in Duitsland als nasleep van wat Hitler noemde „een verraderlijke poging om mij te vermoorden en de weg te plaveiden naar een overgave".

De radio van Berlijn maakte al bekend, dat Kolonel Generaal Ludwig Beck, vroeger Hoofd van de Generale Staf, „niet meer onder de levenden behoort". Hij werd blijkbaar doodgeschoten als wraakneming.

Tegelijk vertelde een reiziger, die in Zweden aankwam, dat twee Duitse divisies Woensdag aan het muiten sloegen in Oost-Pruisen, als gevolg waarvan blijkbaar de opstandige beweging ontbrandde.

Volgens andere onbevestigde berichten zou de beweging om vrede te sluiten geleid worden door zulke afgezette Generaals als Von Rundstedt, Falkenhausen, Halder, Von Bock en Von Brauchitsch en „over geheel Duitsland aan steun winnen". Een divisie van SS-troepen zou naar Berlijn gezonden zijn om er de orde te bewaren (Londen, (AP) 21.7).

HITLERS DUBBELGANGER GEDOOD?

Het Zwitserse nieuwsblad „Berner Tagwacht" zeide, dat de „medewerker" Berger die volgens de berichten uit Berlijn gedood zou zijn bij de aanslag, Hitlers dubbelganger is. Het blad zeide: „Berger geleek verbazend op Hitler zodat men hen verwarde". Hij zou door de geheime dienst tot „medewerker" benoemd zijn (New York, (AP) 21.7).

GOEBBELS, DE HELD VAN DE DAG.

De Duitse militaire radio zeide, dat Goebbels een poging verijdelde van de „kliek" van hoge Duitse officieren om de regeringsgebouwen in Berlijn te bezetten.

Volgens de radio zou een bataljon van de „Gross Deutschland" divisie opdracht ontvangen hebben om de regeringsgebouwen te bezetten. Het bataljon stond onder bevel van Majoor Remer. De opdracht welke door Majoor Remer ontvangen werd, luidde: „De Führer heeft een noodlottig ongeval gehad. Wanordelijkheden in het Reich gemeld. De uitvoerende macht is in handen van de Wehrmacht overgegaan".

„De toestand maakte helder denken nodig", aldus de radio. „Remer gaf een korte verklaring uit aan al zijn officieren en manschappen waarin hij zeide dat slechts zijn orders mochten worden opgevolgd. Vervolgens stelde Remer zich in verbinding met Rijksminister Goebbels, die in zijn hoedanigheid als Stadspresident van Berlijn aan het hoofd staat van het gemeentelijk bestuur. Goebbels ontbood Remer ogenblikkelijk bij zich en deelde hem persoonlijk mede, dat de Führer ongedeerd was.

Kort daarna sprak Remer per telefoon met den Führer en ontving hij van den Führer zelf orders voor zijn bataljon. Goebbels sprak toen de mannen van Remers bataljon toe en verzekerde hen, dat de Führer het goed maakte waarop hij de meest dringende taak van het ogenblik te kennen gaf" (Londen, (AP) 21.7).

EEN DAGORDER VAN VON KLUGE.

De oorlogscorrespondent van Transocean Weber meldde, dat Maarschalk von Kluge de volgende dagorder gericht heeft aan zijn troepen: „Soldaten in het Westen. Een kleine kliek van ontslagen officieren heeft een vuige moordaanslag gedaan op het leven van onzen Führer. De Führer is in leven. Hij sprak gisterenavond tot het Duitse volk en tot de Duitse soldaten. De daders zijn onschadelijk gemaakt. Kalmte en orde heersten in het land.

De oorlogsinspanning thuis en de strijd aan de fronten worden voortgezet. Met verontwaardiging en bitterheid hebben wij soldaten van deze samenrotting vernomen. Voor ons zal er geen herhaling zijn van het jaar 1918 of een herhaling van het verbeeld dat door Italië gesteld werd. Voor ons soldaten in het Westen is er slechts één wachtwoord: met onbuigbare vastberadenheid en onvoorwaardelijke trouw aan den Führer zullen wij de strijd tegen den vijand tot een zegevierend einde brengen. Leve de Führer. Leve Duitsland" (Londen, (AP) 21.7).

KOLONEL VON STAUFFENBERG LEGDE DE BOM.

Transocean beschreef het wapen, waarmede de aanslag op Hitler werd gedaan als een „tijdbrandbom". Deze werd door Kolonel von Stauffenberg gelegd in de nabijheid van Hitler. Voorts werd gezegd, dat Stauffenberg de moordaanslag alleen uitvoerde als werktuig van een kleine kliek „welks connecties met een vijandelijke mogendheid bewezen werden met het vinden van zekere papieren en documenten". Stauffenberg en anderen erkenden, dat de aanstichters van het complot „een aantal gepensioneerde Generaals zijn, die gemene zaak maakten met een handjevol officieren in belangrijke posities in het Duitse reserve-leger en die enige tijd in contact zijn geweest met een vijandelijke mogendheid" (Londen, (AP) 21.7).

RADIO-FRANKFURT IN HANDEN DER REBELLEN?

Een radiospreker, die zichzelf een Duitse officier noemde en zeide van de radio van Frankfurt gebruik te maken, deed een oproep aan zijn mede-officieren om niet te luisteren naar Hitlers orders, doch „Duitsland te ontdoen van het nazie-systeem".

Onder normale omstandigheden zou het station van Frankfurt op die tijd de uitzending moeten sluiten. Na de toespraak ging het station echter voort muziek te spelen. In een uitzending op de golflengte van Radio-Frankfurt om 2 uur in de ochtend kondigde de spreker aan: „De actie heeft voorgang niettegenstaande de dood van Graaf von Stauffenberg." De omroeper begon de uitzending met te zeggen: „Achtung Kameraden. Achtung Soldaten. Achtung Luisteraars in Duitsland. Blijft luisteren voor een bekendmaking van het grootste belang. Verlaat uw toestel niet."

Vervolgens zeide de spreker: „Mijn kameraden. In opdracht van den Commandant van de legergroep, welke het verzet biedt, maak ik bekend, dat de Kolonel Graaf Claus von Stauffenberg de orders gehoorzaamd heeft en de eerste slag aan de nazie-regering heeft toegebracht." De spreker vervolgde: „De eerste aanslag op het leven van Hitler heeft gefaald. Kolonel von Stauffenberg is dood, doch de algemene actie duurt voort. Wij, Duitse officieren, voeren de strijd tegen Hitler en zijn kliek zonder ophouden en zonder aarzelen en zullen vechten tot dit misdadig régime uitgeroeid is. Het is niet waar, dat de opstand en de beweging van verzet mislukt zijn. De Duitse officieren en soldaten moeten thans de handen ineen slaan om het rotte Gestapo-systeem en de nazie-kliek uit te roeien, welke Duitsland geleid hebben naar een zekere ondergang. Thans is het tijd om snel en energiek op te treden (Londen, (AP) 22.7).

DE RUSSEN VERSPREIDEN HET NIEUWS.

De Russen verspreiden het nieuws over de opstandige beweging in Duitsland en de aanslag op Hitler onder de Duitse troepen aan het front en de troepen in de bezette zones nabij het front. De Rode luchtmacht wierp strooibiljetten, waarin de toestanden in Duitsland voorgeschilderd werden, terwijl luidsprekers aan het front het nieuws telkens weer herhaalden (Moskou, (AP) 21.7).

COMMENTAAR VAN CORDELL HULL.

Cordell Hull zeide, dat Heinrich Himmler thans niet in staat zal zijn „het feit te verbergen voor het Duitse volk, dat vele Duitse Generaals van mening zijn dat Duitsland de oorlog verloren heeft". Hull beschreef Himmler, wien Hitler het oppergezag gegeven heeft in Duitsland als Hitlers „voornaamsten beul". Voorts zeide de Secretaris van Buitenlandse Zaken, dat de pogingen om de schijn van eenheid in het Duitse Hoofdcommando te bewaren, thans „wanhopige pogingen" zijn (Washington, (AP) 21.7).

EDEN WERD BESTORMD.

Anthony Eden werd bestormd met vragen over de toestand in Duitsland toen het Lagerhuis bijeenkwam, doch antwoordde, dat hij „op het ogenblik niet meer weet dan het nieuws dat reeds bekend is aan alle leden". Voorts zeide hij: „Indien en zo ik in staat ben een verklaring af te leggen over de gebeurtenissen zal ik dit ogenblikkelijk aan het Huis mededelen". (Londen, (AP) 21.7).

ZAL TURKIJE IN OORLOG TREDEN?

Turkije zal misschien spoedig afstand doen van zijn onzijdige positie en mogelijk de oorlog verklaren aan de as. Zulk een aanwijzing werd gegeven door de uitzending van Radio-Vichy waarin gezegd werd, dat alle Turkse schepen opdracht gekregen hebben om zonder uitstel naar Turkse havens te gaan en dat alle navigatie in de Turkse wateren en de Zwarte Zee stopgezet is. Er is een groeiende mening in Londen, dat Turkije zal trachten zijn positie te verbeteren bij de Geallieerde vredestafel door den diplomaten van de as hun paspoorten uit te reiken. De uitzetting van de nazie-agenten heeft lang aan het hoofd van het Geallieerde verlanglijstje van Turkije gestaan. (Londen, (AP) 21.7).

KELLY IN LONDEN.

De Britse Ambassadeur in Argentinië, Sir David Kelly, is in Londen aangekomen en heeft reeds besprekingen gevoerd met gezagsdragers van de regering.

Het Departement van Buitenlandse Zaken wilde niet zeggen of hij naar Buenos Aires zal terugkeren. (Londen, (AP) 21.7).

WAT RUSSISCHE DUIKBOTEN DEDEN.

De Russische luisterdienst in Londen meldde, dat Generaal Majoor Grigoriev in een uitzending uit Moskou bekendmaakte, dat tot 4 April 1944 de Russische duikboten ongeveer 440 vijandelijke schepen met een totaal van meer dan 2 millioen ton tot zinken hebben gebracht. Voorts werd gezegd, dat de Baltische vloot meer dan duizend schepen in de grond geboord en dat de marine-luchtmacht 5308 vliegtuigen en 1606 schepen vernield heeft. Meer dan 50.000 matrozen werden gedecoreerd. (Londen, (AP) 21.7).

DE VERNIELING IN MUNCHEN.

Robert Sturdevant seint uit Stockholm:

Drie Zweedse ooggetuigen, die uit München kwamen, hebben verteld dat Hitlers Bruine Huis, dat volgens vroegere berichten vernield zou zijn, wederom getroffen werd bij de laatste Geallieerde aanvallen en bijna volkomen vernield is. Van de normale stadsbevolking van 828.000 zielen zouden 6000 tot 8000 zijn gedood in de eerste drie aanvallen; nog 100.000 zouden dakloos gemaakt zijn. De ontruiming van de stad is mogelijk omdat de spoorwegen ontwricht zijn en het tramsysteem is opgeheven.

Een Zweed zeide: „De wegen ten Zuiden van München zijn vol vluchtelingen. In de stad telde ik meer dan zestig grote branden, vooral nabij het spoorwegstation en in het gebied van Oberwiesenfeld". Daar liggen de Bayrische Motorenwerke waar — naar men gelooft — de Duitsers de motoren bouwden die de vliegende bommen voort moeten drijven. De ooggetuigen verteiden, dat 80% van de fabrieken vernield werd tot en met Woensdag als gevolg van de hevige Noordamerikaanse luchtaanvallen.

Het Pustizpalatz nabij het spoorwegstation is uitgebrand. Het Hoofdkwartier van de Todt-organisatie (bouwkundige dienst van het leger) en de school voor nazie-leiders werden eveneens in lichterlaaie gezet. Er zijn ook berichten volgens welke de Hofbrau Keller, waar Hitler vaak placht te spreken, is uitgebrand

DE VERLIEZEN STIJGEN.

Na 31 maanden van Wereldoorlog II hebben de Verenigde Staten een nieuwe mijlpaal bereikt: het aantal verliezen in de strijd heeft eindelijk het totaal overschreden dat geleden werd in de 19 maanden van Wereldoorlog I. In Wereldoorlog I werden 259.288 personen gedood, gewond of gevangen genomen (niet meegerekend de verliezen onder niet-strijders welke 105.512 bedroegen). In Wereldoorlog II — 262.179.

Volgens officiële cijfers van het leger is de kostbaarste Noordamerikaanse veldtocht die in Noord-Afrika geweest, met 80.886 verliezen. De overige zijn als volgt:

de Philippijnen	31.285
Europa	30.095
Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan	10.858
Stille Zuidzee	10.168
Centrale deel van de Stille Oceaan	3.119
Midden - Oosten	2.895
Noord - Amerika	2.566
Azië	1.700

(„Time").

OFFICIEREN VOLGDEN CURSUS.

Een groep officieren van de Geallieerde legers, waaronder ook Nederlanders, heeft in Engeland een cursus gevolgd met het oog op de terugkeer naar de bevrijde gebieden. De officieren zullen samenwerken met het Britse centrum voor Burgerlijke Aangelegenheden, waar zij de cursus ook gevolgd hebben, volgens de plannen, die door de Geallieerden werden opgemaakt. Verschillende Geallieerde officieren zijn verbonden aan het Centrum voor Burgerlijke Aangelegenheden, terwijl anderen, onder hun eigen regering, hun kennis in practijk zullen brengen.

BULGAARSE HAVENS ONTRUIMD?

Een reiziger zeide, dat de Duitsers de Bulgaarse Zwarte Zeehavens Varna en Burgas schijnen te ontruimen. (Istanbul, (AP) 21.7).

Het nieuws van vandaag.

Het is moeilijk heden vast te stellen hoe de toestand in Duitsland is. De geruchten duiden op een uitbreiding van het verzet tegen de nazies. Een officier zou voor de radio van Frankfurt (naar hij zeide) hebben bericht gemaakt, dat de actie tegen Hitler voortduurt en zich uitbreidt. De omroeper deed een beroep op de officieren en soldaten van het Duitse leger om mede te doen aan de opstand. Een andere „geheime radio", welke zich Radio Atlantic noemt, kondigde aan, dat een Keizerlijke regering gevormd is „met Keitel, Fromm, Von Brauchitsch, Halder en Von Bock aan het roer". Van de andere kant wordt gezegd, dat Von Brauchitsch evenals Von Rundstedt, Liszt, en Von Mannstein, door de nazies gedood zijn.

Transocean meldt, dat de opstandige officieren reeds enige tijd „contact hadden met een vijandelijke mogendheid".

Mogelijk wordt hier de Russische regering mede bedoeld. Dan zou ook de marine aan het muiten geslagen zijn en zou Kurt Zeitzler, Hitlers protégé, en een der kopstukken van het leger, door de opstandelingen gearresteerd zijn. Ook dit vindt enige steun in de verklaring van Hitler, dat Heinz Gudenian door hem benoemd werd tot Hoofd van de Generale Staf. Uit deze wirwar van geruchten en onbevestigde berichten kan echter worden opgemaakt, dat de aanrander van Hitler Graaf von Stauffenberg, bereids terecht gesteld is en dat het verzet, zoniet de chaos in Duitsland voortduurt.

De Russische legers trekken onverstoord verder en trachten met strooibiljetten en luidsprekers de verwarring onder de Duitse gelederen nog groter te maken. Ostrov nabij de grens van Letland is veroverd, volgens een dagorder van Stalin en ten Westen van Kowel hebben Rokossovsky's troepen de Bug langs een breed front overgestoken. Vreemd is het, dat van de aanval van Tsjernyakhovsky in de richting van Oost-Pruisen weinig meer gehoord wordt.

In Normandië is de Geallieerde aanval volkomen tot stand gebracht en misschien zelfs teruggeslagen. Het communiqué uit het Geallieerde Hoofdkwartier bevatte één zin, waarin gezegd werd, dat er niets te vermelden valt van het front.

In Italië bevinden de Geallieerde troepen zich nog maar op 6½ kilometer van Pisa. In Chicago tenslotte, heeft de Democratische Conventie Senator Harry Truman benoemd tot candidaat voor het Vice Presidentschap.

De Kroniek der Victorie.

17 Juli — Het achtste leger in Italië steekt de Arno over na Arezzo veroverd te hebben. Braziliaanse expeditie-strijdkrachten te Napels aangekomen.

18 Juli — De Britse troepen in Normandië doen een krachtige aanval in de sector van Caen; De Noordamerikanen bezetten St. Lô. De Russen onder Maarschalk Koniev doorbreken de Duitse linie voor Lwów.

19 Juli — Ancona en Livorno in Italië bevrijd. Regeringsomwenteling in Japan; Tojo af. De Russen openen een nieuw offensief aan het derde Baltische front.

10 Juli — Hitler ontkomt aan een moordaanslag door opstandige leger-elementen. Grote vordering der Russische legers naar Warszawa. De Noordamerikanen landen op Guam in de Marianen.

* * *

Sedert de bevrijding van Rome en de invasie van Frankrijk hebben zich niet zulke schokkende gebeurtenissen voorgedaan als in de week die thans voorbij is. Aan alle wereldfronten was er veel leven en veel dood. Op het Westelijk Halfrond was er politieke beroering na de mislukte opstand in Colombia en met de Democratische Conventie in de Verenigde Staten. Brazilië's expeditie-leger kwam in Italië om aan de gevechten tegen de nazies deel te nemen.

De monetaire conferentie te Bretton Woods kwam ten einde en evenzo geschiedde met het bewind van Hideki Tojo in Japan.

Overal vielen de bommen en op een luttel aantal meters van Adolf Hitler sprong er een, die bijna het levenslicht in hem doofde.

Dit is in het kort de roerige geschiedenis van een enkele week in dit Schrikkeljaar. Zeker, wij zullen nog veel meer beleven voordat 1944 tot het verleden behoort en het laat zich aanzien, dat een van deze belevenissen het slot zal zijn van de oorlog tegen Aanvaller No. 1: het Duitse Reich.

De gunstige wijze waarop de krijg voor de Verbonden Naties verloopt versterkt niet alleen deze mening, maar ook het feit, dat er in Duitsland thans opstandige groepen — althans één opstandige groep — zijn die inzien dat de strijd voor Duitsland verloren is en willen dat ook geheel Duitsland dit zal erkennen door de overgave.

De geschiedenis herhaalt zich, enkel met dit verschil, dat in 1918 de muiterij bij de marine begon en thans in het leger.

En zóveel weten wij, dat wanneer de rovers onder elkaar beginnen te vechten het einde van hun plunderpartijen niet ver meer is. Wij zullen echter moeten wachten wat de naaste toekomst brengen zal alvorens vast te stellen welke gevolgen de coup der Duitse Junkers hebben zal. Want hoewel wij den Propagandaleider Goebbels nooit kunnen vertrouwen, zijn de tekenen toch zo, dat de Duitse berichten hieromtrent een grond van waarheid hebben. Reeds het vorig jaar werden via ondergrondse kanalen in Engeland berichten ontvangen, volgens welke het niet boterde tussen de militaristen met blauw bloed en die met nazie-bloed. Het in ongenade vallen van Brauchitsch was er een aanwijzing van de geleidelijke verandering van de Generaals met de Von voor hun naam en de monocle's op hun oog door de jongere nazies toonde, dat Adolf Hitler niet veel meer vertrouwen stelde in de mannen, die hem omwille van hun militaristische ambities aan de macht geholpen hadden. Een der laatsten, die het veld moest ruimen was Karl Rudolf Gerd von Rundstedt. Zijn vervanger, Von Kluge, is zelf ook een Junker, maar een van het slappere soort en trouwens met mindere bekwaamheid in het soldatenvak.

Von Kluge is dus blijkbaar geen lid van de opstandige kliek, maar anders schijnt het complot om zich van Hitler te ontdoen en een vrede met de Geallieerden te sluiten van grote omvang te zijn.

De dood van Generaal Eduard Dietl, den nazie-bevelhebber in Finland, bij een „vlieg-ongeval" ergens in Oostenrijk, paste o.m. schitterend in het geval. Opmerkelijk is het in ieder geval, dat Adolf Hitler bij de begrafenis van Dietl duidelijk liet blijken, dat de houding van zekere Commandanten van de Wehrmacht hem niet beviel. En nog dezer dagen werd een verklaring van een zekeren door den Russen gevangen Generaal Hofmeister gepubliceerd, waarin deze zeide, dat de ontevredenheid over Hitlers inmenging in de strategie een grote ontevredenheid bij vele Duitse Commandanten had gewekt.

Hoe het ook zij: de Geallieerden kunnen met de onmin onder de Duitse leiders slechts winnen.

Gestapobaas Heinrich Himmler heeft sinds lang voorbereidingen getroffen voor een dergelijke toestand en terwijl de Wehrmacht in een bloedige strijd gewikkeld was aan de Europese fronten, hielden zijn mannen in het binnenland een oogje in het zeil. Erger zou het zijn voor de nazies als de legers aan de fronten de wapenen zouden gaan neerleggen. Dit zou den Geallieerden nog het beste schikken en van Russische zijde is in ieder geval niet nagelaten hiertoe op te wekken door luidsprekers en strooibiljetten.

Een plotselinge overgave van Duitsland zou voor de economie der Geallieerden misschien minder gunstig zijn dan een geleidelijke afbrokkeling van het verzet, doch voor de volken van bezet Europa zou dit van enorm belang zijn. De strijd zou dan niet meer langs alle dorpen en steden behoeven te woeden, met de daarbij gepaard gaande stelselmatige Duitse plunderingen en verwoestingen. Het Duitse moreel, voor zover nog niet gebroken, zou meteen instorten en de voornemens van de nazies, welke rekening houden met een verzet tot het uiterste, zouden spaak lopen. Het enige wat in dergelijk geval te voorzien zou zijn, ware een onoverzienlijke chaos.

Gelukkig hebben vele uitgeweken regeringen plannen klaar voor de onmiddellijke terugkeer maar waar sommige van deze regeringen niet zeker zijn van hun ontvangst door de bevolking in haar respectievelijk land, valt in verband hiermede niet te voor-

spellen met welke moeilijkheden men te kampen zal krijgen.

Het grootste probleem van alle voor de Geallieerden zal echter zijn hoe Duitsland aan te vatten. Zo er al een schema bestaat hebben de diplomaten er niet veel van doen doorschemeren, hoewel de Noordamerikanen, Britten en Russen er waarschijnlijk meningen over gewisseld hebben, eerst bij de conferentie in Moskou tussen Cordell Hull, Anthony Eden en Viacheslav Molotov en later te Teheran tussen Roosevelt, Churchill en Stalin zelf. De eerste maatregel zal een bezetting van het land door de Geallieerde troepen zijn, een maatregel waarover vrijwel iedereen het eens is. Doch een bezetting brengt meer mee en behalve dat de Duitse strijdkrachten zullen moeten worden ontwapend en het volk in bedwang zal moeten worden gehouden zullen er allerlei dingen komen kijken, welke kennis en tact vereisen.

Het is te hopen, dat de Geallieerde leiders blijk zullen geven van een vooruitziende blik in wat van zo groot belang is voor de wereld.

Curaçao.

BELGIË'S ONAFHANKELIJKHEID DOOR CURAÇAO HERDACHT.

Goslinga's geschiedenisonderwijs gevierd.

Op Curaçao wonen geen Belgen, wel vele Belgenminnaars. Hier en daar zag men gisteren een Belgische vlag en des namiddags bleek Curaçao's liefde voor het kleine nabuurvolk van Nederland, toen in de bovenzaal van de Sociëteit van Bolivar, hiertoe met de Belgische driekleur versierd, door den jeugdigen Consul der Belgen, René Moreno de feestelijke herdenkingssamenkomst werd geopend. Het was weer Isaac Bloch, die het 'Juicht Belgen juicht!! en het Wilhelmus ten gehore bracht, waarna de goed gevulde zaal den Belgischen consul een korte, doch sympathieke inleiding hoorde houden over de viering van de voor België en Nederland zo belangrijke dag van 21 Juli.

In de zaal waren o.a. aanwezig de Consuls van Groot Brittannië en Santo Domingo, de Voorzitter van Pro France combattante, de Inspecteur van het Onderwijs, verschillende Frans-gezinden, die wij nog kort geleden bij de Bastilledag hadden ontwaard en nu evenals de vele Nederlanders die toegelopen waren, hier bijeen waren, om de feesten van het nabuurland te herdenken. Pijnlijk was de afwezigheid van het plaatselijk Bestuur. Enkele historische opmerkingen vlechtte de Consul in zijn rede teneinde het belang van deze dag nader te beklemtonen. Eugene A. Winters, lange tijd in Antwerpen gewoond hebbende, nam hierna het woord tot het uitspreken van de feestrede. Altijd regent het op 21 Juli in Brussel, maar dat geeft niets, aldus de spreker, die uit eigen herinneringen een vlotte indruk wist af te malen van het Belgische leven, dat zoveel gemeen heeft met ons eigen land. Er zijn wel eens conflicten geweest, maar in de grond wisten zij elkaar te vinden, en vooral de laatste jaren vindt men een grote toenadering tussen Noord- en Zuid-Nederland op cultureel en ander gebied. Ook noemt de spreker de vijfde plaats, terstond na die der grote vier, welke Nederland & België innemen in de inschrijvingen ter Monetaire conferentie. Voor vele Nederlanders is België een tweede vaderland geworden, symbolisch is het dat de oorlog de zetels van beide regeringen in een plaats, te Londen, saambracht (Staatsman Kasteel houdt deze mening, gelijk bekend, niet; volgens hem zijn de zetels niet verplaatst — Red.), zodat meer dan ooit op deze 21e Juli Nederlanders en Belgen door hetzelfde gevoelen bezield Laat het thans echter de laatste viering buiten het land zijn, laat het straks maar weer regenen op 21 Juli in Brussel. Een nationale regenbui doet vaak goed, zo besluit Eugene A. Winters zijn rede, die met luid handgeklap der aanwezigen gevolgd werd.

Louis de Wit, trad hierop naar voren om in een der Belgische talen, het Vlaams, enkele gedichten te zeggen. De Declamator droeg verschillende verzen voor, die door de aanwezigen blijkens hun reactie ook ten zeerste op prijs gesteld werden en luide werden toegejuicht. Carlo Liten van Antwerpen, de enige Belg, die min of meer toevallig enkele maanden op Curaçao aanwezig is, declameerde vervolgens in het Frans met een vuur en élan, zoals hij dat alleen kan. „La Flandre n'est pas morte... la Flandre est forte" klonk het dringend door de zaal om in het laatste vers tot een climax te worden in het „au drapeau, mes enfants, la patrie vous appele... au drapeau, mes enfants, la patrie vous bénit...".

Ook de Belgische consul, René Moreno, sprak hierna nog een slotwoord in het Frans — zijn openingswoord was symbolisch in het Nederlands — om dank te zeggen en met een 'Vive la Belgique', waarmede alle aanwezigen instemden, te besluiten.

De ijverige consul had des avonds voor de Curom nog een Belgische avond geschikt, waar hij ook nog eens het woord voerde. Carlo Liten droeg hierbij eveneens weer voor, de Vlaamse Leeuw werd gezongen en Isidore Keesing uit Brussel hield een rede, die later nog eens in het Frans (door zijn evrouw werd voorgedragen.

De viering van de nationale feestdagen onzer bondgenoten wordt een vast gebruik. Dat is goed. Het versterkt de internationale band. Een woord van hulde aan den Belgischen consul voor de fraaie wijze, waarop hij het Koninkrijk dat hij hier vertegenwoordigt, op Curaçao heeft gehuldigd.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Hedenmiddag om 16 uur. Wiva-Competitie: Postkantoor — Radiodienst. Aanstaande Zondag om 10 uur Tropials Juniors — Pietermaai Juniors. Om 16 uur Neptunus — Tropials (aanvang competitie 1944 — 1945).

PROCESSIES.

Aanstaande Zondag zullen er in twee parochies processies gehouden worden. Op San Mateo, waar Pastoor Th. Exler O.P. de diensten zal leiden en de preek gehouden zal worden door Pater Philippus Offermans O.P. De plechtigheden beginnen om 18.30 uur. Dan nog zal er een processie gehouden worden in de parochie van Santa Maria, waar Pastoor B. A. Schipper O.P. de diensten zal leiden.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

Zaterdag en Zondag.

Telegram Afdeling: 7.30 tot 23 uur tel. 307; na 23 uur tel. 553. 23.7: Thomas, tel. 553.
Shipping & Supplies: 7.30 tot 16 uur tel. 458 en 551; na 16 uur tel. 277.
23.7: Meinster, tel. 304 tot 12 uur, na 12 uur 277.
Scheepvaart Afdeling: Schinkel, tel. 266.
23.7: Tuinebreyer, tel. 299.
Dok Afdeling: Van Hasselt. tel. 468.
Geneeskundige dienst: 22.7 (13 uur) tot 24.7 (7 uur) tel. 892. Bij geen gehoor tel. 289.
Prot. Gem. Emmastad: Zondag 23 Juli as. om 9.30 uur kerkdienst. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra

RECEPTIE

Zijne Excellentie de Gouverneur van Curacao stelt zich voor op Dinsdag 25 Juli 1944 des namiddags van half vijf tot zes uur een receptie te houden ten Gouvernementshuize ter gelegenheid van het vertrek van den Schout-bij-Nacht T. E. Chandler en de aankomst van diens plaatsvervanger Schout-bij-Nacht F. E. Beatty.

Kleeding: wit.

De Adjudant van Z.E. den Gouverneur,
Lt. I. Lansberg.

2—1

Buitenland.

HOE IS DE TOESTAND IN DUITSLAND?

Een stroom van berichten geeft te kennen, dat Duitsland practisch in staat van beleg is en dat geruchten er hoogtij vieren, terwijl iedereen — van de hoogste generaals tot den laagsten man — verdacht wordt en de nazies trachten alle verzet uit te roeien. Via Zwitserland kwam het onbevestigde bericht, dat de Gestapo de meeste illustere figuren van het leger, die sinds lang tegenstanders van het nazie-régime zijn, heeft afgeslacht. Tot deze personen zouden behoren de Veldmaarschalken Walter von Brauchitsch, Karl Gerd von Rundstedt, Sigmund Wilhelm Liszt en Fritz Erich von Mannstein, van wien niets gehoord is sedert Berlijn twee dagen geleden bekend maakte, dat Hitler ternauwernood aan de dood ontsnapte.

Volgens twee berichten, die in het geheel niet bevestigd zijn, heerst er zowel onrust in de Duitse marine als in het leger. De radio van Algiers zeide, dat volgens berichten uit Bazel algemeen geloofd wordt, dat de vlooteenheden te Kiel en Stettin aan het muiten geslagen zijn. De radio van Brazzaville maakte melding van onrust onder de vlooteenheden in de Noorse havens. Een organisatie, welke de „broederlijke vereniging van Duitse matrozen" genoemd wordt zou achter de beweging staan. Een bericht uit Madrid zeide, dat een bericht uit de Duitse Ambassade te kennen gaf, dat zekere legerelementen gemuit hebben in het Zuiden van Duitsland en de gevechten er nog voortduren. Uit Zweden komt het nieuws van massa-arrestaties in Berlijn, terwijl grote strijdkrachten van S.S. élite-gaden door de hoofdstad trekken en met pantserwagens patrouilleren op de straten.

In een waarschuwing zeide Hitlers lijfblad „Völkischer Beobachter", dat Himmlers benoeming tot Opperbevelhebber aan het thuisfront „garandeert, dat de taak om het verzet de kop in te drukken zal worden volbracht."

In Londen is men er na twee dagen algemeen over eens, dat Duitsland ongetwijfeld een crisis doormaakt, hoewel elk nieuw bericht voorzichtig en met achterdocht wordt beschouwd. De conservatieve Londense Times zeide: „Of de samenrofting gefaald, onderdrukt of nog gaande is en eventueel nog mag slagen, in ieder geval is er iets belangrijks voorgevallen. Dit zal nog zo zijn zelfs indien de vijand met zekere doeleinden opzettelijk een denkbeeldige staatsgreep heeft geënsceneerd.. Deze veronderstelling kan echter verworpen worden" (Londen, (AP) 22.7).

KEIZERLIJKE DUITSE REGERING?

Een nieuwe Duitse Keizerlijke regering is gevormd, zeide Moskou in een bericht, dat werd aangehaald van de „geheime Duitse Radio Atlantic". Keitel, Fromm, Von Brauchitsch, Halder en Von Bock staan aan het roer daarvan, zeide de radio. „De bovengenoemde officieren hebben zich gericht tot het Duitse volk om de vorming van een nieuwe regering bekend te maken, gesteund door Generaals, welke het bevel voeren over verscheidene legergroepen en een aantal commandanten van garnizoenen in verscheidene steden van Duitsland. Himmler is er nog niet in geslaagd de nieuwe Duitse Keizerlijke regering te onderdrukken. Noch Hitler noch zijn staf heeft enige duidelijke mening omtrent de verdere ontwikkeling van de toestand.

In alle delen van Duitsland en het door de Duitsers bezette gebied hebben talrijke arrestaties plaats gevonden in naam van de nieuwe regering. De samenzweerders hebben het gebouw bezet, waarin het Duitse Hoofdcommando was ondergebracht. De afdelingen, die het Hoofdkwartier bezetten, stonden onder bevel van den zwager van Von Brauchitsch (zijn naam werd niet genoemd) en een groep officieren. Zij arresteerden Kurt Zeitzler.. Dit bericht is bevestigd — zo zeide Moskou — door de woorden van Hitler zelf, die Generaal Guderian als opvolger van Zeitzler benoemde" (Londen, (AP) 22.7).

EEN DAGORDER VAN HITLER.

In een poging om het Duitse leger achter zich te houden niettegenstaande de klaarblijkelijke opstand van sommige hoge Generaals, heeft Adolf Hitler de volgende dagorder gericht aan de soldaten:

„Soldaten van het leger. Een kleine groep gewetenloze officieren heeft een poging gedaan om mij en mijn generale staf te vermoorden en het bewind over de staat over te nemen. De Voorzienigheid heeft deze poging doen mislukken. Door een ogenblikkelijk en krachtig optreden van de trouwe officieren en mannen van het leger in het land werd de verraderkliek uitgeroeld of gearresteerd binnen enkele uren. Ik verwachtte niets anders. Ik weet, dat als tevoren gij zult vechten met voorbeeldige gehoorzaamheid en trouw tot de overwinning door ons behaald is ten spijt van alles" (Londen, (AP) 22.7).

TRUMAN TOT CANDIDAAT BENOEMD.

Senator Harry Truman is door de Democratische Conventie te Chicago benoemd tot Candidaat voor het Vice Presidentschap. Wallace leidde bij de eerste stemming maar bij de tweede stemming stelden de afgevaardigden zich aan de zijde van Truman. Truman is 60 jaar oud en Voorzitter van het Senaatscomité dat verschillende oorlogstoestanden onderzoekt (Chicago, (AP) 21.7).

HET NIEUWE JAPANSE CABINET.

Het nieuwsagentschap Domei zeide in een uitzending uit Tokio, dat Generaal Nuniaki Koiso, de vroegere Gouverneur Generaal van Korea, is benoemd tot Premier in Japan. In het nieuwe cabinet is Admiraal Mitsumada Jonai Minister van Marine.

In het nieuwe cabinet hebben nog twee ministers van het cabinet van Tojo zitting. Als volgt is de verdere samenstelling: Minister van Buitenlandse Zaken en Groter Oost-Azië Mamoru Sjigemitsu; Oorlog Veldmaarschalk Generaal Sugiyama; Binnenlandse Zaken Sjigo Odatsji; Financiën Somaru Isjwata; Justitie Hiromasa Matsuzaka; Onderwijs Harusjige Ninomiya; Welvaart Histada Hirosse; Munitie Ginjiro Fujwara; Landbouw en Handel Tosjio Sjimada; Transport en Verkeer Yonezo Maeda; Ministers van Staatszaken zijn Matsjida, Hideo Yodama en Taketora Ogata.

De nieuwe Premier was Chef Staf van het Kwantung-leger voordat hij Gouverneur Generaal van Korea werd (New York, (AP) 22.7).

IS TEHERAN EEN SUPER-MUNCHEN?

Het Atlantisch Handvest.

Het katholieke weekblad „The Universe" te Londen schrijft een stuk onder de kop „Wat is er van het Atlantisch handvest geworden?" Het blad zegt o.a.:

„De rede van den Premier bevestigt de geruchten van wat in Teheran gebeurd is. Wij zijn doende een krijg te voeren, waarin, naar men zegt, grote en kleine naties souvereine rechten hebben. Daarom is het een vreemd commentaar in Februari te vernemen van een overeenkomst, die Churchill een jaar geleden met Stalin gesloten heeft om het Poolse grondgebied te verdelen. Zij kwamen overeen, zo zegt men, dat ter vergoeding van wat Rusland aan Pools gebied neemt, Polen een stuk van Duitsland zou krijgen in het Noorden en Westen. Dat klinkt als de taal van Katharine en Frederik den Grote. Het is een cynisch commentaar op de principes voor welke wij de oorlog begonnen.

Het Atlantisch handvest schijnt niet van toepassing te zijn op Duitsland of Polen. Maar wat betekent het dan? Het heeft er alles van dat Churchill het overboord zal gooien als iets dat zijn goede diensten voor de propaganda gedaan heeft. Hoe meer Churchill en andere oorlogsleiders wijzen op de geweldige kosten van de krijgsverrichtingen, die nog in het verschiet liggen, des te minder recht hebben zij van ons te verlangen dat wij die kosten zullen betalen zonder resultaat dat tenminste in verhouding hiertoe staat. De Premier zegt zelf, dat het gevaar niet langer dodelijk is. Als het gevecht in West Europa verlengd zou worden, zouden de Britse en Noordamerikaanse volken ongetwijfeld vragen waarvoor zij feitelijk vechten. Churchill schijnt te denken, dat haat tegen Duitsland en de lust op wraak genoeg is. Dat is wel een tragisch gebrek aan begrip voor wat er in ons volk leeft. Wij kunnen geen andere gevolgtrekking maken, dan dat Teheran een super-München is geweest."

Laatste Nieuws

— **Maarschalk Badoglio** heeft als commentaar op de gebeurtenissen in Duitsland gezegd: „Indien een groep officieren tegen Hitler is opgestaan, dan is het omdat Duitsland de oorlog verloren heeft." Badoglio zeide, dat er geen twijfel aan is, dat Duitsland zijn keerpunt bereikt heeft, om twee redenen: 1) Blijkbaar is het Duitse leger niet meer in staat de Russische offensieven tot staan te brengen, en 2) Duitsland heeft geen reserves meer om te werpen in de strijd in Italië en Normandië.

— **Het Geallieerde** Hoofdcommando maakt bekend, dat er niets te vermelden valt van de strijd in Normandië. Volgens Wes Gallagher is Montgomery's aanval tot staan gebracht en is thans gebleken, dat Maltot, St. Martin de Fontenay en Noyers nog in Duitse handen zijn en nooit genomen werden door de Geallieerden. Aan het Noordamerikaanse front werd Esquay ontruimd door de Geallieerden, blijkbaar omdat het stadje laag gelegen is.

— **De Russen hebben Ostrov nabij de grens van Letland veroverd en vorderen aan het Centrale front tegen een afnemend verzet van het Duitse leger. Drie geweldige Russische legers vallen aan op de Poolse vlakten ten Westen van de Boeg en honderden nazies worden opgeruimd. Op sommige plaatsen bieden de Duitsers in het geheel geen tegenstand meer.**

— **De Noordamerikanen** vorderen op Guam tegen het Japans verzet.

— **De patrouilles** van het vijfde leger in Italië bevinden zich binnen 6½ kilometer van Pisa. Castel Florentino is genomen in een opmars door de vallei van de Telsa.

Kent gij uw kleuter?

XIX.

Het Koninkje

Jozef van Egypte droomde eens dat de zon, de maan en elf sterren voor hem nederbogen. Zijn broeders, die dachten, dat hij aan grootheidswaanzin leed, riepen verontwaardigd uit: „Zoudt gij dan onze koning wezen en ons als onderdanen beheersen?" Zelfs aan zijn vader Jacob, die Gods leiding nog niet begreep, scheen die droom berispelijk. „Wat wil die droom? — zo sprak hij —: zouden ik, uw moeder en uw broeders ons ter aarde buigen voor u?" In deze Josefinistische droomtoestand leeft ook de kleuter. Iedere 1½ jarige kleuter lijdt aan grootheidswaanzin; hij beschouwt zich niet slechts als het middelpunt van alles, dat hem omgeeft,maar zelfs als 9/10 van de gehele wereld.

Daarom typeren de Javanen een kind van die leeftijd heel vaak met het woord „koninkje". En inderdaad — schrijft Van Ginneken — het kindje zit in zijn waan alleen op het hoge troontje en alles, wat daar kriebelt en wriemelt onder de trap van de troon, komt eigenlijk niet in aanmerking. Het is alleen goed om den kleinen koning te helpen en te dienen. Maar verder niets. Al de onderdanen moeten dan ook delen in lief en leed; net als bij onbeschaafde volken alle onderdanen moeten huilen en wenen, als het opperhoofd treurt, maar moeten lachen en giechelen als de aanvoerder zich vrolijk maakt."

Het kleine kind is zeer ego-centrisch.

Zaken en personen zijn voor den dreumes dan ook precies gelijk; zij hebben slechts waarde voor hem, in zover zij hem lust of onlust verstrekken. De pop en moeder zijn beide heel aangename dingen; moeder is bijna altijd zoet, maar er komen toch ook ogenblikken, dat de pop nog zoeter is. Vader en zijn teddybeertje zijn prettige stukken speelgoed; pa moet het zich niet te hard aantrekken, als het beertje de voorrang krijgt. Dat moeder ieder ogenblik klaar staat om voor hem te zorgen en dat vader verschijnt, als hij het verlangt en met hem praat en dat net zo lang tot hij, het koninkje, het genoeg vindt, vindt de dreumes vanzelfsprekend.

Dat ze op de wereld nog iets anders te doen hebben, komt niet bij hem op. Ook de broertjes en zusjes zijn natuurlijk enkel en alleen voor hèm geschapen. Wat zij en anderen zeggen, wat hij dan ook op van zijn eigen despotisch standpunt. Hij heeft er geen flauw vermoeden van, dat zij met hun woorden iets anders zouden kunnen bedoelen, dan hij er mede bedoelt.

Moeder boos!

Als hij met een van zijn geliefde scheurspelletjes bezig is of zich vermaakt met het stuk gooien van kopjes en schoteltjes en moeder dan met de boodschap komt, dat ze „boos" is, dan kan hem dat lekker niets schelen; die woorden zijn voor hem een onvermijdelijk begeleidingsverschijnsel van zijn aangenaamste bezigheid en als hij zich een volgende maal opnieuw vermaakt met dezelfde handenarbeid, accompagneert hij zichzelf wellicht met: „Moeder boos, moeder boos", wat eenvoudig betekent: „Ik amuseer mij kostelijk". Dat moeder eigenlijk iets anders te vertellen had, zal hij dan wellicht pas begrijpen, als hij dergelijke gelegenheden eens voor de broek gehad heeft.

Een aardig voorbeeld vinden wij ook bij Van Ginneken. De moeder van Keesje had wel eens gevraagd als Keesje koppig was en niet wou doen, wat van hem verlangd werd: „Waarom niet?" Zijn majesteit had dat goed onthouden en als er een volgende maal weer iets van hem verlangd werd, dat hem niet zinde, protesteerde hij met: „Waarom niet?" of in grote mensentaal: „Loop naar de maan, kun je begrijpen!"

Het driejarig kind komt in een van de lastigste perioden.

Ja op ongeveer drie of vier jaar worden ze dikwijls nog lastiger en moeilijker te behandelen. In die tijd als bij het kind een sterke weetgerigheid naar voren komt, als hij zichzelf niet meer in den derden persoon aanspreekt, zich niet meer „Keesje" noemt, maar met „ik", begint zich ook het eerste verzet te openbaren. Deze periode heeft veel overeenkomst met de latere puberteits leeftijd, alleen is zij minder heftig, maar we vinden er dezelfde koppigheid, dwarsheid en weerbarstigheid in terug.

Koppigheid!

De drie- à vierjarige, die het op zijn heupen krijgt, zet zich dwars tegen zijn opvoerder; hij is nu eens stijf besloten om precies eens het omgekeerde te doen van hetgeen zij willen. En vooral tegen moeder en de kindermeid richt zich het potentaatje; wordt hem iets opgedragen of verboden, dan is die aanwijzing alleen al voldoende om juist contrarie te handelen. Zelfs zijn natuurlijke lust weet hij te onderdrukken, om tegen de groten in te gaan. Hij is bv. gebrand op een wandeling; maar als moeder of het dienstmeisje zegt: „Kom, we gaan", dan is ineens zijn lust verdwenen en verkiest hij per se thuis te blijven.

Toch is hij niet weerbarstig tegenover iedereen! Want vader bv. en vooral vreemden, kan hij heel lief behandelen, opvallend zelfs en vooral is hij in zijn nopjes als hij door hen om zijn „braafheid" geprezen wordt.

De eigenwaarde ontwaakt.

De oorzaak van dit alles moet gezocht worden in de ontwakende persoonlijkheid. Zowel de standjes, die de kleuter oploopt als de lofprijzingen, die hij inoogst, strelen zijn ontwaakt zelfbewustzijn. Met de ontdekking van zijn Ik is hij zich klaar bewust geworden, iets te zijn en iets te kunnen en dat zijn en kunnen moeten nu maar dadelijk blijken biezonder tegenover degenen van wie hij zich het meest afhankelijk gevoelde! Deze periode is echter voorbijgaand, vooral als het baasje ondervindt, dat hij niet klaar komt met zijn weerbarstige buien. Geleidelijk vermindert dat alles, om na een jaar of tien opnieuw, maar dan met veel grotere heftigheid uit te breken.

Piet de Smeerpoes.

Maar het ego-centrisme zal nog langere tijd een karakteristiek kenmerk van den kleuter blijven: vandaar gaat zijn belangstelling naar die versjes en verhaaltjes, waarvan hij feitelijk het middelpunt blijft vormen. Men noemt daarom die leeftijd de Piet de Smeerpoes-periode, die omstreeks drie jaar begint. Eten, drinken, spelen, uit- en aankleden, opstaan en naar bed gaan, kortom dingen, waarvan hij zelf de hoofdpersoon is ,interesseren hem. In prentenboeken voor de kinderkamer worden deze onderwerpen behandeld, waarvan Piet de Smeerpoes de hoofdvertegenwoordiger mag heten.

p. B. A. Schipper.

De naam Curaçao

door

PATER H. M. HULSMAN O.P.

10.

Deze Amerigo Vespucci heeft deze ontdekkingstocht beschreven in het Italiaans in enkele brieven aan Lorenzi di Pier di Medici en aan Pier Zoderini van Florence.

In deze brieven komen zoveel onjuistheden voor en zoveel fantastische verhalen, dat sommige schrijvers deze brieven als vals en verdicht beschouwd hebben. Anderen beweren zelfs, dat Amerigo niet eens in deze streken geweest is, maar in plaats van de kust van Venezuela, de kust van Brazilië en Mexico beschreven heeft [18].

Vespucci geeft in die beschrijving aan ons eiland de naam van Isla de los Gigantes.

En wel om de volgende geschiedenis, welke historie verhaald wordt bij Las Casas [19], alsook met een kleine afwijking bij Antonius Herrera [20].

„Negen onzer mannen gingen dus naar het eiland, dat op een mijl afstand lag, waar zij verscheidene huizen zagen. Zij vonden daarin vijf vrouwen, twee ouden en drie jonge dochters. Zij waren van zulk een grote lichaamsbouw, dat zij nog ver uitstaken boven de grootste onzer mannen, en met name een van de onzen, die van allen de grootste was, zodat de onzen verwonderd waren, zulke grote mensen te zien. Zij daarentegen, toen zij ons zagen, bleven zeer bevreesd en een van die twee oude vrouwen bood met veel gevlei aan de onzen allerlei spijzen aan.

Terwijl ondertussen de onzen met elkander stonden te praten, of het niet goed was, die vrouwen aan boord te brengen en ze mede naar Spanje te nemen, als iets buitengewoon interessants om te zien, kwamen er opeens 35 à 36 mannen, nog veel groter dan die vrouwen, en van zulk een prachtige lichaamsbouw, dat men er niet op uitgekeken kon komen, maar zegt Vespucci, dat hij en zijn metgezellen bij het zien van hen zo angstig en bevreesd werden, dat zij veel liever aan boord, dan daar bij hen zouden geweest zijn.

Zij (de Indianen) stonden met elkaar te overleggen, juist alsof zij van plan waren, de onzen aan te vallen. De onzen overlegden, of zij het eerste zouden aanvallen, doch kwamen overeen om de schijn aan te nemen alsof zij weg wilden gaan, en weer naar hun schepen terugkeren.

De Indianen daardoor afgeleid, volgden de onzen achterop en zo kwamen ze aan het strand der zee, en de onzen gingen in hun sloepen en toen ze van land afstaken, sprongen de Indianen te water en schoten hun pijlen af, waardoor de onzen toch niet gekwetst werden."

Als men nu weet, dat in de beschrijving en de processtukken van den leider der expeditie, niets van die naam van het eiland der reuzen, of een ontmoeting met dergelijke personen bekend is, dan wordt dit verhaal van Vespucci wel heel verdacht.

Maar er is nog een sterker bewijs.

De beroemde Dominicaan Barth. de Las Casas, persoonlijk vriend van Ojeda en die vele jaren met hem samenwoonde op Santo Domingo, zegt van deze naam in zijn Historia de las Indias:

„Ik wil hier vertellen, wat Amerigo zegt van de Reuzen, die hij zag, toen hij op een eiland kwam, het grootste van de niet meer dan zes eilanden, die er liggen op de kust van Paria (de landstreek tegenover Trinidad) tot aan Coquibacoa (nu Guagira) wat wij nu Venezuela noemen, zonder daarbij te rekenen (het eiland) Margarita en de andere eilandjes niet van enig belang.

En dat eiland (der Reuzen) moet dat zijn, wat de Indianen Curaçao noemen, met het accent op de voorlaatste letter. Dat eiland, dat bijna rond van vorm is, en ongeveer 32 km. in omtrek heeft, is nu bewoond door Indianen, en dat is altijd geweest, en niet door reuzen, maar door gewone mensen, gelijk de anderen. Ik heb nooit iemand gekend in die tijd, ook niet daarna tot op heden, die ooit die reuzen gezien heeft, of wist, wat die Reuzen gedaan hebben, ofschoon wij sedert die tijd, die eilanden der Reuzen noemen; ik weet niet waarom, en evenmin of er op die andere vijf eilanden reuzen wonen.

Indirect wordt het hele fabeltje der reuzen ook nog weerlegd, door den eersten Gouverneur van dit eiland, Juan de Ampies.

Hij heeft de Indianen van Curaçao op Santo Domingo gezien; ze in zijn dienst gehad en ze weer naar Curaçao teruggevoerd, 20. 21 jaar na de ontdekking.

Hij zegt, dat het een goedig soort Indianen is, leerzaam enz. doch nergens dat het reuzen waren.

Bovendien waren de Indianen hier van de familie en stam der Caquetias, die aan de kust woonden, en welke evenmin reuzen waren.

Tot nu toe zijn we nog maar tot een negatief resultaat gekomen; n.l. wat de naam Curaçao niet betekent. Geen Spaanse of Portugese betekenis.

Maar kunnen we ook tot een positief resultaat komen?

Wie de naam gegeven heeft?

Hoe oud die naam wel is?

Tot welke taal die naam behoort?

Wat die naam betekent?

Welke positieve gegevens hebben we?

Zeker is, dat toen in 1634 de Hollanders ons eiland van de Spanjaarden overnamen, hier de Indianenstam der Caquetias woonden. Deze Caquetias behoren tot de hoofdgroep der Arowakken, dezelfde dus die zich van Guadaloupe en Dominica door de Caraïben lieten verdringen, maar zich op Curaçao en voor een zeer groot gedeelte in Venezuela wisten te handhaven.

Bij de komst der Hollanders telden ze hier op Curaçao 450 man.

Twintig families, in het geheel 75 personen bleven bij de Hollanders, de rest werd weggevoerd naar Coro.

De achtergebleven Indianen woonden op Groot Kwartier Daar lag ook in de eerste halve eeuw van het Hollandse bestuur het Ruiterkwartier en aan het hoofd daarvan stond een cornet. Een ervan Pietersz van Oxfort, ligt nog begraven op Bever.

Toen 20 à 30 jaar later de grote invoer begon van Afrikaanse slaven, trokken de Indianen naar het Westen van ons eiland, Ascencion, waar vroeger ook een groot Indianendorp geweest was, verder op Seroe Bientoe bij Barber en op een stuk grond, stuk van Sefrein ten N.O. van de Christoffelberg.

Op de twee laatste plaatsen woonden in 1700 nog een vrij groot getal Indianen, die zich voornamelijk met visvangst bezighielden op de Noordkust, bij de baai van Bartól.

In de oude koopbrieven van de plantages San Hieronimo en Wacoa enz. vindt men dan ook een servituut vermeld van een recht dezer Indianen, van vrije passage over die plantages om zich naar de Boca Bartól aan de Noordkust te begeven.

Wordt vervolgd.

[18]) Aldus o.a. T. A. Varnhagen. Le premier Voyage de Amerigo Vespucci. Vienne 1869—'70.

[19]) Las Casas: Historia de Las Indias Lib. II cap. II (dl. 2 blz. 10 — 16).

[20]) Antonius Herrera: De eerste zeetocht van Alonso de Ojeda en Amerikus Vesputius. Leiden: Pieter van der Aa. (jaartal onbekend) blz. 12 — 13.